

ਆਰ.ਐਸ.

ਸਿਵਲ ਸਮੀਖਿਆ

ਮੇਰ ਜੇ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੇਸਰ,-ਜਵਾਬਦੇਹ।

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 32.

4 ਅਪ੍ਰੈਲ 1966

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III) ਐੱਸ. 13(2) (iv)- ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ- ਕੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਾਚਿਆ, ਕਿ ਜੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(iv) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਅਪੀਲ ਕਿ

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੇਸਰ (ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੀ।

1949 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ III ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਮਿਤੀ 21 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਜਲੰਧਰ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਤੀ. 15 ਜੁਲਾਈ, 1964, ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਰਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, ਨੰਬਰ 3, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ।

ਐਚ.ਐਸ. ਗੁਜਰਾਲ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ

ਡੀ.ਐਨ. ਅਵਾਸਥੀ, ਵਕੀਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਲੋਂ।

ਨਿਰਣਾ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜੀ, ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਰਜੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 (ਪੂਰਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(iv) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1949 ਦਾ 3) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(iv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨ ਚੰਦ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜੀ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਅਰਜੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਧੀਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਤੱਥ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ (1) 1958 ਐੱਸ.ਸੀ.ਏ. 412.

ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।" ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 29 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ।' ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਲਬ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸੋਧ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਰ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। . ਇਹ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਹੈ। ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸਬਲੇਟ, ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਆਧਾਰ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, , ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਐਕਟ ਹੈ, ਜੋ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਐਕਟ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (i) ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕਰਕੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਉਸ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਕੋ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੇਸਰ (ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਪੁਸ਼ਪਾ ਬਾਈ ਬਨਾਮ ਏ. ਸਲੋਚਨਾ ਮੈਨਨ (2) ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਾਨਾੰਤਰ ਕੇਸ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਮੱਝ ਰੱਖਣ 'ਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੱਝ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਗਲੀ ਘਟਨਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੁਆਰਾ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਇਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਹਾਊਸ (ਕਿਰਾਏ, ਬੇਦਖਲੀ ਅਤੇ ਲੀਜ਼) ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 1954 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਤਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਸੈੱਲ' ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਮੇ' ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿਉਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਮੇਰੀ ਯਾਦ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਦੂਸਰਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਨੈਰੰਗ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (3)। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1949 ਦੇ 3 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਲੀਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਆਧਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਨੈਰੰਗ ਲਾਲ ਦਾ ਕੇਸ

(2) (1959) 1 ਅਤੇ. ਡਬਲਯੂ.ਆਰ. 363.

(3) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1964) 2 ਪੰ. 197-1964 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ., 505.

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਭਾਵ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨੈਰੰਗ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨੈਰੰਗ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦਾ ਹੁਕਮ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰ ਰਹੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਗੀ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ- ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇਸਰ (ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਤੱਥ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਜੀ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਦੁਆਰਾ: ਸਰਵੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ